DZIENNIK DEPARTAMENTOWY KRAKOWSKI.

No 32.

Dnia 7go Stycznia Roku 1813.

# KONFEDERACYA GENERALNA Królestwa Polskiego.

*RODACY!*

Niedawno wzywaliśmy Was do nadzwyczaynych ofiar — ale te acz wielkie mierzonemi były do pomyślności oręża zwycięzkich Woysk wskrzesiciela Naszego. Wy coście przysięgli umrzeć lub rozdartą Polskę przywrocić — czuliście to wraz znami, że póki w żyłach naszych krew Polska płynie, ieszcześmy nie wszystko dla niey uczynili. Z nadzwyczaynemi wypadkami woyny przyszła ta potrzeba, — bezpieczeństwo Oyczyzny — honor Narodu, — nasza powinność, — wspólna przysięga, o nią woła.

*SZLACHTO POLSKA!* do koni i oręża. — Idzie Nam o wszystko, — idzie o Oyczyznę, — idzie o byt Nasz — o los potomstwa naszego. — Oto dla ciebie pole stać się wrodzoną tobie walecznością przedmurzem zagrożoney Oyczyznie — dla ciebie wesprzeć na chwilę szeregi Rycerskie, i meżnem przetrwaniem doczekać tey pory, w którey Wielki Wskrzesiciel Polski stanie znowu na tey ziemi z tą samą ogromną potęgą odzyskać odstąpione ostrey porze roku korzyści. —

*SZLACHTO POLSKA!* do koni i oręża — Nie nowy to głos słyszysz, — słyszeli go tyle razy Oycowie Wasi — ile razy nagłe Oyczyzny potrzeby wymagały krwi i życia wszystkich iey synow. — Z dawnych to praw —

z da-

z dawnych zwyczaiow, — z dawnych i swietych Przodkow Waszych ustaw, spoiliście nayświętszy związek, z tych samych ustaw dług przeięty wypłaccie.

*SZLACHTO POLSKA!* Krwi tylu Bohatyrow, — pokaż się godną Przodkow, dowiedź, że dziedzicząc przez nich zasłużone zaszczyty, masz do nich prawo przez podobne zasługi. — Powstańcie Potomkowie Czarneckich i sprawcie, aby związek Nasz teraźnieyszy tak iak niegdyś Tyszowiecki, przy Królu — Wierze i prawach Narodowych zawarty, stał się iak tamten Oyczyzny zbawieniem. Powstańcie Rycerze Lanckorony i Częstochowy — którzyście w minionym wieku nie z dobranym żołnierzem i nie z wycwiczonem Rycerstwem — lecz z orszakami mężney Szlachty — zastępuiąc naukę karnością — obroty przezornością — Sztukę meztwem — z tym samym nieprzyiacielem kilkokrotnie toczyli boie. — Mianuiemy Wam Jeneralnym Regimentarzem Xięcia Jozefa Poniatowskiego Naczelnego Wodza Woysk Narodowych, na którego wspomnienie obudzaią się w sercach Polskich te same uczucia — które wzniecać w nich zwykły pamiątki naysławnieyszych Wodzow Dzieiow Naszych, te same nadzieie, które Oyczyzna w naytrudnieyszych losow swoich Epokach w doświadczonych swoich Mężach pokładała, — Obronę kraiu — miłości iego do tey Oyczyzny — męstwu i talentom powierzamy. — Bo komuż słusznieyszem Prawem należy zaszczyt przewodzić Szlachcie Polskiey, iak temu który lud Polski i Oyczyznę naywyższym okrył zaszczytem? Dodaiemy mu za Vice Regimentarza Xięcia Eustachiego Sanguszkę, którego męstwo w trzech Woynach doświadczone, a przywiązanie do tey Oyczyzny z wielkich ofiar całey Polszce znane, do powszechney zaleca ufności.

Gromadźcie się pod chorągwie Marszałkow po Ziemiach i Powiatach, gromadźcie się podług przepisow, które Wam ogłaszamy, — krotka posługa Wasza procz chwały droższey Polakowi nad wszystkie upominki, nie będzie bez nadgrody. — Czekaią Was zaszczyty. — Czekaią od wdzięczney Oyczyzny dary. — Letna pora wroci Was domowym zagrodom — wroci spokoyney rolniczey pracy. — To Wam w Imieniu tey samey Oyczyzny przyrzekamy — w którey Imieniu tey ważney pomocy od Was wymagamy. — Gromadzcie się z pośpiechem, — a celuiąc ochotą, — męztwem, — karnością i zapałem, — pokażcie zadziwioney Europie, że ci, którzy dotąd krew za Polskę lali, maią całą krew Polską dla niey.

# URZĄDZENIE,

## Podług którego

## Pospolite ruszenie stawić się ma.

Konfederacya Jeneralna Królestwa Polskiego. Ostrzeżona przez Radę Ministrow o nagłey potrzebie Oyczyzny — z mocy i władzy daney sobie aktem Konfederacyi Generalney, a mianowicie Artykułem 9gim i 10tym tegoż

A-

Aktu — postanowiła zwołać pospolite ruszenie podług następuiących prawideł: —

1. Każdy Szlachcic osiadły z tego Powiatu, w którym do księgi Obywatelskiey iest zapisany, ma wsiadać na koń, lub swoią osobą, lub też przez zastępcę. —

2. Każdy mieszkaniec posiadaiący Dobra ziemskie, chociażby nie był Szlachcicem: — Każdy dzierżawca Dobr Ziemskich i Narodowych, iakiegokolwiek rodzaiu i prawa, podpada pod ustawę Artykułem poprzednim obiętą.

3. Ani wiek ani Urząd, ani żadna inna przyczyna, procz aktualney służby woyskowey, nie uwalnia od obowiązku stawienia się na Pospolite ruszenie, osobiście lub przez zastępcę. —

4. Po tych którzy osobiście stawią się do obrony Oyczyzny, nie wymaga sie ani iednakowego ubioru, ani iednakowey broni, ani też koni wzrostu używanego do służby woyskowey. — Każdy ma wyiechać na koniu, iakiego może posiadać; — w ubiorze, na iaki go stać; — i uzbroiony iak bydź może naylepiey — a przynaymniey w pikę.

5. Ci, którzy za siebie dostawią zastępcow, powinni ich na zdrowych koniach, bez względu na wzrost i lata dostawić. — Nadto uzbroiwszy tychże zastępcow wsposob opisany powyżey, maią im dostarczyć takiego odzienia, któreby ich od ostrości pory zimowey ochronić mogło. —

6. Stosownie do praw i zwyczaiow Oycow naszych, Regimentarzem Generalnym zwołanego pospolitego ruszenia, przez ninieyszy Uniwersał mianuiemy — Xięcia Jozefa Poniatowskiego Ministra Woyny Xięstwa Warszawskiego i Naczelnego Dowodzcę woysk Polskich &c. Chcąc mu przez to okazać nietylko dowod wdzięczności na którą sobie u całego Narodu Polskiego w licznych przygodach zasłużył; — Lecz nadto chcąc go przeświadczyć przed obliczem całey Europy o Naszem nieograniczonem zaufaniu, iakie w iego gorliwości, talentach i cnocie Obywatelskiey pokładamy. — Któremu ku pomocy i wyręczeniu się, z powodu licznych i znakomitych zatrudnień, iako Vice-Regimentarza Xięcia Eustachiego Sanguszkę przydaiemy. —

7. Regimentarz Generalny teraźnieyszy maiąc naczelne dowodztwo nad woyskiem liniowem, mieć go oraz będzie nad Pospolitem ruszeniem z pełnością władzy i potęgi Wodza naczelnego siły zbroyney. — W przypadku potrzeby zastępuie go Vice-Regimentarz — Obydwa w okoliczności tyczących się Pospolitego ruszenia, z Radą Generalną Konfederacyi Generalney znosić się będą. —

8. Na Marszałkow pospolitego ruszenia pod hasłem Konfederacyi zwołanego, mianuiemy następuiących Obywateli, iako tych, którzy są słusznie zaszczyceni naszą i współobywateli ufnością.

Na Warszawskiego Ur: Antoniego Grabieńskiego Prezesa Trybunału Cywilnego Iszey Instancyi Departamentu Warszawskiego. —

)2(

Na Krakowskiego Ur. Alexandra Walewskiego Posła Powiatu Krakowskiego.
Na Poznańskiego Ur. Wiktora Szołdrskiego Sędziego Apellacyinego Xięstwa Warszawskiego. —
Na Kaliskiego Ur. Skorzewskiego Jenerała.
Na Radomskiego Ur. Onufrego Popiela Posła Powiatu Sandomierskiego.
Na Bydgoskiego Ur. Słubickiego Radzcę Główney Izby Obrachunkowey Xięstwa Warszawskiego.
Na Lubelskiego Ur. Radzimińskiego Radzcę Prefektury Departamentu Lubelskiego.
Na Płockiego Ur. Glinkę Podkomorzego.
Na Łomżyńskiego Ur. Franciszka Orsettego
Na Siedleckiego Ur. Jana Niemirę Posła Powiatu Siedleckiego.

8. Regimentarz Generalny w celu spiesznego zebrania i Urządzenia Pospolitego ruszenia przeznaczy Rotmistrzów i Chorążych, ograniczaiąc ich liczbę w miarę potrzeby, którą mu Marszałkowie przedstawią.

10. Marszałkowie są pod bezpośrzednią Władzą i rozkazami Regimentarza Generalnego lub Vice Regimentarza.

11. Natychmiast po odebraniu wezwania i rozkazów od Regimentarza Generalnego, Marszałkowie udadzą się do mieysca w obrębie swego Urzędowania, które za nayſtosownieysze ku spiesznemu zebraniu Pospolitego ruszenia uznaią, — a wyszlą w inne mieysca, gdzieby się sami udadź nie mogli, Rotmistrzów i Chorążych: którzy im w ich czynnościach będą na nieustanney pomocy.

12. Władze mieyscowe na wezwanie Regimentarza dostarczać będą Żywności i kwater Pospolitemu ruszeniu — a wszelkiey pomocy Marszałkom, Rotmistrzom i Chorążym. —

13. Marszałkowie — Rotmistrzowie i Chorążowie pospolitego ruszenia, we wszelkich okolicznościach znosić się maią z Władzami mieyscowemi i od nich żądać pomocy — lecz w to wszystko, co iest udziałem Władz Administracyinych, wdawać się bynaymniey nie mogą. —

14. Marszałkowie w czasie Urzędowania, maią stopień odpowiadaiący Randze Generałów Brygady: — Rotmistrze Szefów Szwadronu a Chorążowie randze Kapitanów — Wszyscy przez ciąg Urzędowania swego używać będą znaków, iakie im Regimentarz przepisze. — Rangi atoli te nie daią im prawa do kommenderowania Woyskiem liniowem, i w połączeniu siły zbroyney, Kommenda zawsze przy oficerze Woyska liniowego zostawać będzie. —

15. Lubo z obowiązków dawnych praw i zwyczaiów, a mianowicie Ustaw Pospolitego ruszenia w Polszcze, sama tylko Szlachta osobiście lub przez Zastępców do Pospolitego ruszenia obowiązaną zostaie; — wolno iest przecież Marszałkom przyimować pod znaki pospolitego ruszenia ochotników z mieszkańców nie Szlachty, którzy się stawią uzbroieni na swoich koniach. Takowi ochotnicy, oprócz wdzięczności Oyczyzny, któ-

która się im iak nayuroczyściey zaręcza, gdy po odbyciu pospolitego ruszenia złożą chlubne dla siebie świadectwa dowodzców pod któremi służyli, — do szlachectwa zaszczytów i nadgród nabędą prawa.

16. Będzie postanowiony znak honorowy pod imieniem Konfederacyi — Każdy ktory w służbie pospolitego ruszenia wytrwa do końca, mieć będzie do niego prawo. — Nieszlachetne iednak postępowanie, stanowić będzie wyłączenie od takowey ozdoby — Akt oddzielny okryśli iey urządzenia. —

17. Rada Generalna Konfederacyi Generalney udała się do Rządu w celu wyznaczenia gruntów z dóbr Narodowych, które rozdane będą po ukończeniu Pospolitego ruszenia, między zasłużonych i naymężnieyszych — lub wdowom i potomstwu tych, którzy w boiu chwalebnie polegną. — Takowe nadgrody będą wydzielone przez Radę Generalną na przedstawienie Regimentarza Generalnego. —

18. Nadto obowiązuie się Rada Generalna temu z Marszałków, który 1000 koni Pospolitego ruszenia naypierwszy wystawi, i do użycia Regimentarzowi odda, wyiednać od Rządu 10,000 złot. polsk. dochodu w ziemi.

19. Ninieysze Pospolite ruszenie ulega rygorowi praw woyskowych. Ktoby się przeto ważył pod iego pozorem, nie będąc upoważnionym ani przez Regimentarza, ani przez Vice-Regimentarza, ani przez którego z Marszałków, zbierać zbroyne kupy; — uważany będzie za burzyciela spokoyności publiczney i iako taki, oddany surowości prawa zostanie —

20. Ninieysze Pospolite ruszenie, zwołuie się iedynie dla obrony granic kraiu od napadu nieprzyiacielskiego, i skończy się z ustaniem niebespieczeństwa napadów. — Oddalać się z służby bez pozwolenia Regimentarza nikt nie może pod karą praw woyskowych. — Czas, od którego Pospolite ruszenie zaczynać się ma, oznaczonym zostanie przez Ordynanse Regimentarza Generalnego do Marszałków wydane.

21. Gdyby kto z Pospolitego ruszenia po dopełnieniu czasu oznaczonego w Artykule poprzedzaiącym pragnął weyść w służbę woyska liniowego; — Regimentarz Generalny iako Wódz naczelny woyska przyzwoity mu stopień naznaczy, maiąc wzgląd na zasługi położone w Pospolitem ruszeniu.

22. Gdy Pospolite ruszenie uczyni wielu Obywateli niesposobnemi do załatwienia processów, i pilnowania zwyczaynego biegu Sądownictwa; — przeto staraniem będzie Rady Generalney; iżby na czas trwania tego Pospolitego ruszenia, Justitium, czyli zawieszenie zwyczaynego biegu Sądownictwa, podług prawideł przez Władzę Rządową okryślić się maiących, ogłoszonem przez te Władzę zostało.

23. Marszałkowie szczególniey strzedz się będą, przez zgromadzenie Pospolitego ruszenia, nie stawać się przeszkodą pobieraniu konskrypcyonistów, Gwardyi pieszey i konney — tudzież konnicy lekkiey, przez Rząd nakazanemu.

14. Ninieysze ogólne urządzenie zostanie dopełnione szczególnemi rozkazami Regimentarza Generalnego, który przedsięwezmie niezwłocznie śrzodki do ogłoszenia onego przez Władze Rządowe. — Tym końcem wszyscy Urzędnicy tak cywilni iako i woyskowi, tak duchowni iako i świeccy, podadzą ie przez wszelkie używane sposoby do powszechney wiadomości, i nie oszczędzą starań i zachęceń, ażeby iak nayspiesznicy wykonanem zostało.

Działo się w Warszawie na Sessyi Rady Generalney Konfederacyi Generalney Królestwa Polskiego dnia 20. Grudnia 1812.

Mieysce Marszałka Seymu i Konfederacyi Jeneralney Królestwa Polskiego zastępuiący

(podpisano) Stanisław Ordynat ZAMOYSKI.

*Sekretarz Konfederacyi Jeneralney Królestwa Polskiego*
KAJETAN KOZMIAN.

---

2561z **R A D Z C A   S T A N U**

*Dyrektor Generalny Dobr i Lasow Narodowych.*

Uwiadomia ninieyszem, iż w skutek Dekretu Nayiaśnieyszego Pana pod dniem 15. Lutego i 31 Kwietnia r. b. 1812 w Drezdnie wydanych, odbywać się będą tu Warszawie w Biorze Dyrekcyi Generalney Dobr i Lasow Narodowych w domu Zielińskich przy ulicy Rymarskiey pod Nro 744 sytuowanym, tamże swoie posiedzenie maiącym: układy względnie sześcioletniego zadzierżawienia Dobr Narodowych w roku przyszłym 1813 z dniem 1 Czerwca z dzierżawy do tychczasowey wychodzących, w Administracyi Skarbowey zostaiących, rownie iako i tych, gdzie w skutek zaprowadzonych sekwestracyi z powodu nieopłaconych rat dzierżawnych, Possessorowie Exmissyi przed ukończeniem czasu kontraktem oznaczonego ulegli, a to nie tylko zwykłem sposobem przez li-

cytacyą, ale też i zwolney ręki. Termin rozpoczęcia licytacyi, tudzież układow oznacza się na dzień 1. Lutego 1813. w którym licytowane zostaną Folwark, Tatary, Dziesiąta, i Starostwo Urzędowskie w Departamencie Lubelskim sytuowane, oraz Folwark Skotniki Wielkie w Departamencie Krakowskim położony. Prætium fisci, czyli summa, od którey licytacya rozpoczętą zostanie, iest następuiąca:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| *a.* Folwark Tatary | Złotych polskich | 8,402. | groszy | 2. |
| *b.* ditto Dziesiąta | - | 9,045. | - | 15. |
| *c.* Starostwo Urzędowskie | - | 45,543. | - | 28. |
| *d.* Folwark Skotniki Wielkie | - | 6,152. | - | 11½. |

W dniu 2gim i 3cim Lutego nastąpią licytacye Klucza Zalesieckiego w Departamencie Radomskim, Folwarkow Przytoczna z częścią w Łysobykach Strzały I Maścibrod w Departamencie Siedleckim sytuowanych. Prætium fisci.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Klucz Zalesie | Złotych polskich | 25,417. | groszy | 14 |
| Folwark Przytoczno z Łysobykami | | 9,152. | - | 9. |
| ditto Strzała | - - | 10,527. | - | 12. |
| ditto Maścibrody | - | 8818. | - | 13. |

Jeżeliby w terminie w zwyż oznaczonym bądź dla spoźnionego czasu bądź dla braku konkurentow, realność która zalicytowaną bydź nie mogła, termin powtorny w trzy dni poźniey do drugiego zalicytowania się oznacza, co rownież rachuiąc zawsze trzy dni poźniey do trzeciego i następnych wystawień na licytacyą ma się rozumieć.

Prócz wyżey wyrażonych Dobr będą ieszcze w dniach następnych miesiąca Lutego na licytacyą puszczone Dobra poniżey wyrażone, iako to:

1*mo* z Departamentu Krakowskiego.

*a.* Dzierzgow. *b.* Tór. *c.* Szczotrkowice. *d.* Czechy. *e.* Tempoczow.

2*do* z Departamentu Radomskiego.

*a.* Swierze dolne. *b.* Klucz Kozienicki. *c.* Janikow. *d.* Stroniec. *e.* Kłonno. *f.* Klucz Szmardzewicki *g.* Klucz Mirowski. *h.* Klucz Wąchocki. *i.* Klucz Kunowski. *k.* Jachowa Wola. *l.* Nowa i Stara Huta. *m.* Klucz Piorkowski. *n.* Głazow funduszowe do Szpitala S. Ducha w Sandomierzu.

3tio z Departamentu Lubelskiego.

a. Luchow. b. Białopole. c. Chmiel. d. Żukow, e. Krzczanow.

4to z Departamentu Siedleckiego, niemniey dwoch Powiatow, Sienni-kiego i Stanisławowskiego, z Departamentu Warszawskiego. a. Ekonomia Jadow. b. Kolombrodzkie Grunta: c. Sadoles. d. Rozne. e. Mrozowa Wola. f. Mlęcin. g. Klucz Siedleczki. n. Dombe Wielkie. i. Laskarzew. k. Sobienie Biskupie. l. Klucz Wohyn.

Poźnieyszem doniesieniem tak termin licytacyi, iako też Pretium fisci Dobr tych dopiero wskazanem zostanie, pomnieysze zaś realności w czterech nowych poźniey do Xięstwa Warszawskiego przyłączonych Departamentach sytuowane, w których Pretium fisci Złotych polskich 3000 wyraźnie Złotych polskich trzy tysiące nie przenosi, w miastach Powiatowych respect. Okręgu, w którym są położone, przez publiczną licytacyą wydzierżawionemi będą; termin licytacyi rownie iako i summy Anszlagowe, poźniey przez Dzienniki Departamentowe do publiczney podane zostaną wia domości.

Ostrzegaią się przytem Pretendenci, iż tylko ci do licytacyi, lub układow będą przypuszczeni, którzy swoią kwalifikacyą, to iest fundusz pewny na kaucyą połowie summy dzierżawney wyrownywaiącą wskażą i zaraz na wstępie do układow Vadium, czyli zakład rownaiący się czwartey części summy na intratę podaney, złożą. Warunki ogólne pod któremi zadzierżawienie Dobr nastąpi, są też same iak w roku przeszłym, nie tylko zaś przy Akcie licytacyi ogłoszonemi zostaną, ale nadto każdy życzący sobie osiągnienia dzierżawy, te warunki i wyciągi Intrat od 15. Stycznia 1813 R. poczynaiąc w Biorze Dyrekcyi Generalney, dla powzięcia potrzebney informacyi okazane sobie mieć może.

*w Warszawie dnia 12 Grudnia 1812 roku.*

Badeni

*Mazaraki*

Za Zgodność z Oryginałem

*Krauz.*

DODAT

## JOZEF XIĄŻĘ PONIATOWSKI

Minister Woyny, Generał Dywizyi, Dowodzca piątego Korpusu Wielkiego woyska, Wodz Naczelny siły zbroyney Narodowey, Rycerstwa Polskiego Regimentarz Generalny Kawaler wielu rożnych Orderow.

## *LIST OKOLNY*

do Marszałkow Pospolitego ruszenia Departamentow.

Konfederacya Generalna Królestwa Polskiego na posiedzeniu Rady swoiey Generalney dnia 20 Miesiąca i roku teraźnieyszych odbytem; uchwaliwszy w walney potrzebie swoiey Oyczyzny pospolite ruszenie dla obrony granic kraiu od napadu nieprzyiacielskiego, i Was, iako z cnot Obywatelskich i przywiązania do niey dobrze sobie znanych i zaufanych, mianowawszy tegoż Pospolitego ruszenia po Departamentach Marszałkami, czego dowodem iest przyłączony tu Patent, raczyła na moią chlubę i zaszczyt powołać mię na Regimentarza Generalnego, oddaiąc mi w naywyższe dowodztwo Rycerstwo Polskie, i przydaiąc w pomoc temu dowodztwu Xiążęcia *Eustachiego Sanguszkę*, Obywatela i Żołnierza w dawniey poprzednich o byt Oyczyzny rozprawach dzielnie zasłużonego, a mego niegdy trudow woiennych towarzysza.

Gdzie idzie o ratunek Oyczyzny, dobycie oręża powinno namysł wyprowadzać. — Rozważać i radzić należy do Oycow Oyczyzny i do przełożonych kraiu, nam w udziale pozostało tylko posłuszeństwo; nie oglądaiąc się więc na moie siły i sposoby, ani na moią w miarę ogromu powinności nieudolność, powodowany iedynie smutnemi okolicznościami, w których się Oyczyzna zagrożona zewsząd w tey właśnie chwili znayduie, przyiałem z ochotą trudne obowiązki, do których mię wezwała, i ofiarowane mi dowodztwo nad Pospolitem ruszeniem obeymuię; o czem WWMCPanow niniejszym moim okolnym listem uwiadomiaiąc, wyznaczam im za Epokę rozpoczęcia zaciągu tegoż Pospolitego ruszenia, dzień 10 blisko następuiącego Miesiąca i Roku.

Konfederacya Generalna Królestwa Polskiego w swoiey pod dniem wyżey wymienionym odezwie, tu także przyłączoney, wytłomaczyła iuż wymo-

wnie i dostatecznie Narodowi uchwały swoiey powody, pobudki i zasady. — Chcieć do nich cożkolwiek przydać, byłoby przedsięwzięciem bez potrzeby, usiłowaniem nad możność; a co więcey zapęd nowych pobudek, ubliżałby świętości zamiaru i uroczyste sluby Polakow, tak wspaniałemi i licznemi ofiarami dowodne, poddawałby pod wątpliwość, którzy to, co swoiey Oyczyznie są winni, maią czytelnem w uczuciach swego serca i w właściwey samym sobie iedynie szlachetności. — Nie wątpiąc przeto bynaymniey o WWMCPanow Obywatelstwie, ani o gorliwych ich chęciach dokonania tego, do czego iesteście wezwani i umocowani; dołączam im w sposobie dodatku do urządzeń ogólnych Konfederacyi Generalney na dniu 20 Miesiąca i roku bieżącego wydanych, moie szczególne przepisy iak następuią:

1. Marszałkowie Departamentow stanąwszy na mieyscach swego przeznaczenia, wybiorą Miasto naystosownieysze do zebrania Pospolitego ruszenia swego Departamentu i o wybranem Regimentarza Generalnego natychmiast uwiadomią. —

2. Obowiązani są, ograniczywszy liczbę Chorągwi swego Departamentu, przedstawić Regimentarzowi Generalnemu w miarę potrzeby, każdy względnie siebie, zdolnych i ufność powszechną posiadaiących Obywatelow na Rotmistrzow i Chorążych. —

3. Żaden zbior Pospolitego ruszenia nie może zawiązywać się w Chorągiew, ani sobie przywłaszczać iey Imienia, ieżeli liczba Rycerzow niedochodzi naymniey sto głow zupełnych. —

4. Chorągiew ma mieć iednego Rotmistrza, iednego Chorążego, iednego Namiestnika z rangą Porucznika i sześciu Pod-namiestnikow z rangą Podporucznikow.

5. Namiestnik i Pod-namiestnicy pełnić będą w swoich Chorągwiach służbę Podofficyerow; wybiera ich z naywalecznieyszych Obywatelow Marszałek Departamentu i swoim mianowaniem upoważnia.

6. Lubo na mocy Artykułu 14 urządzeń Konfederacyi Generalney Officyerowie pospolitego ruszenia nie będą mogli w żadnym przypadku dowodzić Woysku liniowemu, chyba żeby który z nich został wyraźnie do tego od Regimentarza Generalnego wezwany, mimo to iednak przy wszystkich uro-

czy-

czystych obchodach i paradach woyskowych, pospolite ruszenie, iako istotna część Narodu, mieć będzie pierwszeństwo przed Gwardyą Narodową i woyskiem liniowem.

7. Marszałkowie, Rotmistrzowie i Chorążowie używać będą naramienników włóczkowych z bullionami lub niciami złotemi albo srebnemi stopniom woyska liniowego przepisanemi, ale skromnie urządzonemi, nie dla żadney między Obywatelem a woyskowym rożnicy, bo iak iednych tak drugich wspólne iednoczy powołanie, ale dla ochrony pieniędzy, któreby w niedostatku fabryk w kraiu, za granicę przeszły.

8. Marszałkowie urządzą, żeby o sile chorągwi swoich co pięć dni od Rotmistrzow odbierać mogli rapporta.

9. Sami obowiązani są takie rapporta przed 1 i 15 każdego Miesiąca o sile pospolitego ruszenia swego Departamentu przesyłać Regimentarzowi Generalnemu, z wyszczegolnieniem liczby każdey oddzielnie chorągwi.

10. Skoro odbiorą rozkaz wyruszenia chorągwi, powinni z naywiększą pilnością wyprawić ią w drogę i urządzić marsz iey w sposob, iżby Rycerze do obrony kraiu powołani, nie stali się ciężarem ani wsiom ani miasteczkom.

11. Uroczystym obowiązkiem Marszałkow będzie utrzymywać w ścisłey karności i posłuszeństwie swoich pod roskaznych zapobiegaiąc, żeby się żaden nie mięszał do Rządu wewnętrznego Departamentow i szanował Władze od JKMci dla porządku i dobra Obywatelow i mieszkańcow ustanowione.

12. Gdyby ktokolwiek z pospolitego ruszenia zapominaiąc o zamiarze swego powołania, a idąc za pochopem namiętności poważył się wymaganiem rzeczy nad prawo, bydź uciąźliwym kraiowi, albo krzywdzić Obywatelow i mieszkańcow, ma bydź natychmiast doniesiony Regimentarzowi Generalnemu, który znalazłszy go winnym, iako niegodnego imienia Rycerza z niesławą oddalić rozkaże, albo w miarę wielkości występku odda go pod sąd Woyskowy.

13. Marszałkowie, Rotmistrze i Chorążowie pilne mieć oko powinni na cały obwod kraiu ich zaciągowi ograniczonego i czuwać, żeby żaden z włoczęgow pod pozorem należenia do pospolitego ruszenia, przez wybieranie opłat, żywności, furażu, żądanie kwater i podwód, wsiom i miasteczkom nie do-

 ku-

kupczał; każdy taki złapany na uczynku, ma bydź z wywodem słownym pod strażą Sądowi prewotalnemu do Warszawy odesłany, który go przekonanego o łupiestwo Obywatelow, dosyć licznemi ofiarami obarczonych, w 24. godzinach na więzienie, a w miarę zbrodni i na rozstrzelanie wskaże.

14. Tym końcem każdy Marszałek porozumie się z Prefektem, iako Naczelnikiem swego Departamentu, względem obmyślenia wzoru i kształtu tak paszportow iako i rozkazow, iżby Władze cywilne i gminy o nich uwiadomione, mogły rozpoznać rzetelność od fałszu i imać tych, coby bez prawa uciążać Obywatelow i mieszkańcow poważyli się.

15. Nie wolno będzie nikomu z pospolitego ruszenia brać podwód, nie będąc na przełożenie Marszałka upoważnionym do ich wzięcia od Prefekta mieyscowego, albo iego zastępcy.

16. Ponieważ na mocy Artykułu 12 urządzeń Konfederacyi Generalney Władze mieyscowe obowiązane są na wezwanie Regimentarza Generalnego dostarczać pospolitemu ruszeniu kwater i żywności, przeto Marszałkowie ułożą z Prefektami Departamentow ilość tey żywności, nie przechodzącą ilości stopniom liniowego woyska przepisaney, i śrzodki do iey pobierania w sposob naydogodnieyszy, iżby uniknąć nadużycia, a pofolgować niedostatkowi kraiu. — Żywność ta na cztery dni wydawana, nie może bydź pobierana, iak za bonami Marszałkow, Rotmistrzów, lub ich zastępców, odpowiedzialnych za iey przebor nad rzeczywistość, które sprawdzane bydź powinny przez Urzędników, lub Obywatelow wyraźnie do tego od Prefekta Departamentu wskazanych i umocowanych, przed któremi Siła Zbroyna na wezwanie przez nich Dowodzcy na piśmie, wystąpić w każdym czasie dla odbycia naocznego popisu obowiązana będzie.

17. Żaden członek pospolitego ruszenia bądź w mieście, bądź na wsi, nie może więcey żądać od właściciela lub posiadacza domu, w którym iest zakwaterowany, procz dachu, ognia i wody.

18. Podległość pospolitego ruszenia idzie od dołu do góry tem samem stopniowaniem, iak w Woysku liniowem; Podnamiestnicy podlegaią Namie-

stnikom, Namiestnik Chorążemu, Chorąży Rotmistrzowi, Rotmistrze Marszałkowi, a Marszałkowie z całem pospolitem ruszeniem Regimentarzowi Generalnemu, albo w przypadku iego zastępcy *Vice*-Regimentarzowi. Wyższy ma władzę bezposrzednią nad wszystkiemi po sobie niższemi.

19. Tem samem stopniowaniem iść powinni przełożenia Członkow pospolitego ruszenia przez ich starszych aż do Regimentarza Generalnego.

20. Konfederacya Generalna Artykułem 23 swoich Urządzeń obowiązała Marszałków do czuwania iżby zawięzywanie się pospolitégo ruszenia nie było na przeszkodzie Władzom mieyscowym w wybieraniu przez nie popisowych w formowaniu Gwardyi Narodowey pieszey i iezdney, iako i lekkiey konnicy przez Rząd nakazanych; zechcą więc Marszałkowie za naturalnych Członkow pospolitego ruszenia uważać tych tylko, których taż Konfederacya w Artykułach 1. i 2. wskazała, iako i ochotnikow Artykułem 15. dozwolonych, ieżeli przez władze mieyscowe do zaciągow Rządowych w ninieyszym Artykule wzmiankowanych powołani nie są.

21. Nakoniec nie będzie zbyteczną rzeczą ponowić tu, co Konfederacya Genenalna w Artykule 19 postanowiła, że pospolite ruszenie podlega rygorowi praw Woyskowych, oraz ostrzedz, że wedle nich w wszelkich przewinieniach, występkach i zbrodniach ścisle sądzone będzie.

Te są przepisy które na prędce wyłożyć WWMCPanom uznałem moim obowiązkiem, a które żeby ścisle zachowane były, mieć chcę do wiadomości pierwszych i następnych pospolitego ruszenia zawiązkow podane i przez WWMCPanow iako i ich Officyerów troskliwie przestrzegane i dopilnowane. W wszelkich wypadkach i wątpliwościach, którychby ninieysze Urządzenie iako przepomnianych, albo nieprzewidzianych nie obeymowało, zechcecie WW. MCPanowie udawać się do mnie, oczekuiąc mego rozwiązania i dalszych dla siebie rozkazów.

*Dan w Warszawie dnia 24 Miesiąca Grudnia 1812.*

Jozef Xiążę PONIATOWSKI.

15718 # Rozkaz Okólny

Jaśnie O. Xiąże Jmć Minister Woyny, Dowodzca Korpusu 5go Wielkiey Armii, przybywszy do Warszawy, nie obeymuiąc obowiązkow Ministra Woyny, trudnić się iedynie będzie Naczelnym Dowodztwem Woyska, o czem uwiadomiam wszystkie zakłady Woyska wewnątrz kraiu pozostałe, Oddziały nad granicę Bugu wysłane, Dowodzcow twierdz i okręgow, Departamentow, Kommendantow Placu i wszystkich do Woyska należących, w zamiarze, ażeby nie zabieraiąc czasu dwom Władzom, w tym co się dotycze działań Ministerium Woyny do mnie Zastępcy Ministra Woyny, w okolicznościach zaś Naczelnego Dowodztwa i poruszeń Woyska, do JO. Xięcia Jmci Ministra Woyny iako Naczelnego Dowodzcy, stosownie do przepisow rozkazu okolnego pod dniem 11 Lutego r. b. wydanego, udawali się.

w Warszawie dnia 22 Miesiąca Grudnia 1812 roku. Nro 1192

*Generał Dywizyi*
*Radzca Stanu, Zastępca Ministra Woyny*
J. Wielchorski.

*Sekretarz Gnlny Minist Woyny*
Półkownik Bennet.

---

15717 # Prefekt Departamentu Krakowskiego

Gdy zdarzać się może, iż wielu powracaiących oddzielnie z kampanii żołnierzy, zamiast do swych respective korpusow udaią się do domow swoich, stosownie za tem do żądania JO. Xięcia Jmści Dowodzcy 5go Korpusu wielkiego Woyska, sobie Reskryptem JW. Generała Dywizyi Radzcy Stanu zastępcy Ministra Woyny z dnia 24 Grudnia R. bież. Nro 1196 oświadczonego, wzywam wszystkich pod-officyerow i żołnierzy do pomienionego Korpusu, lub iakiegokolwiek bądź oddziału Woyska kraiowego należących, ażeby każdy z takowych woyskowych w domu swym zatrzymuiący się w przeciągu 4. tygodni w swoim respective Korpusie niezawodnie się stawił, inaczey za zbiega uważany, i iako taki, podług rygoru praw karanym będzie.

Na co WW. Podprefekci, W. Prezydent Municypalności miasta Krakowa UUr: Woyci i JPP. Burmistrze scisłą baczność dawać są obowiązani. Ażeby zaś ninieysze obwieszczenie wiadomości wszystkich doszło, JXX. Plebani przy znacznieyszym zgromadzeniu ludu, z ambon w dni uroczyste ogłosić go trzykrotnie zechcą.

*w Krakowie dnia 31 Grudnia 1812.*

Wodzicki Prefekt
*Wroński S. G.*

---

11745 *Prefekt Departamentu Krakowskiego*

Dekret Nayiaśn: Pana względnie wydawania władzom zagranicznym zbiegłych kryminalistow dla stosowania się do wiadomości podaie.

*Krakow dnia 16go Grudnia 1812 r.*

Wodzicki Prefekt
*Wroński S. G.*

## *Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu*

w Pałacu Naszym w Warszawie dnia 19 Mca Pazdzier: 1811.

## FREDERYK AUGUST

*z Bożey Łaski Król Saski Xiążę Warszawski &c. &c.*

Na uczynione Nam przełożenie przez Naszego Ministra Sprawiedliwości po wysłuchaniu naszey Rady Stanu postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. Zbiegli z kraiu obcego do naszego Xięstwa Warszawskiego winowaycy, którzy w obcym kraiu występek popełnili, a nie są ani Obywatelami ani mieszkańcami tegoż Xięstwa, lecz obcemi onemuż osobami, na rekwizycyą Rządu tegoż obcego wydanemi będą temuż Rządowi z warunkiem iednak i zastrzeżeniem z strony obcego Rządu prawa wzaiemności dla Xięstwa Warszawskiego.

Art:

Art, 2. Winowayca takowy nayprzod w Sądzie kryminalnym Xięstwa Warszawskiego judagowanym będzie, a gdy przeciwko niemu prawne poszlaki okażą się i sąd kryminalny uzna, iż do odpowiedzi w sądzie kryminalnym za popełniony w obcym kraiu występek pociągnionym bydź winien, wydanie takowego winowaycy za poprzedniczem tey rzeczy Naszemu Ministrowi Sprawiedliwości przez sąd kryminalny przedstawieniem zalecone i uskutecznione bydź powinno.

Art: 3. Upoważnienie udzielone powyższym Artykułem Ministrowi Sprawiedliwości do zalecenia na rapport właściwego Sądu kryminalnego wydania winowaycy, nie rozciąga się do zbrodni i występkow przeciwko Rządowi Państwa.

W przypadku gdyby o takowe przestępstwa obwiniony zbieg reklamowany został. Minister Sprawiedliwości zda nam o tem rapport i oczekiwać będzie wprzod naszych rozkazow nim przystąpi do zalecenia wydania takowego winowaycy.

Art: 4. Gdyby Rząd obcy o wydanie mu zbiegłego z iego kraiu winowaycy niezgłaszał się, tedy za wysledzeniem w Xięstwie Warszawskiem takowego winowaycy, o nim uwiadomionym będzie za rekwizycyą, aby się oświadczył, czyli wydania sobie winowaycy żąda.? lub nie?

Art: 5. W przypadku gdyby Rząd obcy winowaycy odebrać niechciał, na ten czas winowayca taki za ten w obcym kraiu popełniony występek, w sądach naszego Xięstwa Warszawskiego sądzonym bydź ma.

Dopełnienie ninieyszey naszey woli Ministrowi naszemu Sprawiedliwości Xięstwa Warszawskiego zalecamy.

(podpisano) FREDERYK AUGUST

przez Króla

*Minister Sekretarz Stanu*

Stan: Breza

(LS)

Czytałem dla zgodności z oryginałem

(podpis:) Chyliczkowski

Zgodno z Oryginałem

Gliń. ki

K. M. P.

Zgodno z Oryginałem

*Minister Sekretarz Stanu*

(podpis:) Stan: Breza